

Čo sa môže na balkóne, závisí od okolia

Občiansky zákonník myslí najmä na obťažujúci hluk, prach, popolček, dym, pachy, svetlo a odpady

Za neprimerané správanie na balkóne môže človek skončiť aj na súde.

BRATISLAVA. Košičanka Zuzana nevie dohovoriť svojim susedom, aby jej nešpinili balkón. Chovajú vyše 40-kilového rotvajlera a vždy, keď upratujú, vyprášia všetky koberce aj s jeho chlpmi priamo cez okno.

„Umyjem si okná a zrazu začnú prášiť. Všetko mám na balkóne, na oknách a môžem upratovať znovu,“ vraví Zuzana. Keď sa im sťažovala, asi dva týždne neprášili, ale potom s tým opäť začali.

Problém so susedmi má aj Matúš z Bratislavy. Býva vedľa starších manželov, ktorí chodia pravidelne fajčiť na balkón. On je nefajčiar a najmä v lete nemôže vetrať, pretože by mu cigaretový dym išiel do kuchyne.

Na domovej schôdzi ich na to upozornil, ale fajčiť na balkóne neprestali, vraj si môžu robiť, čo chcú. Matúš nevie, či sa môže nejak brániť. Mená ľudí sme upravili, ale redakcia ich pozná.

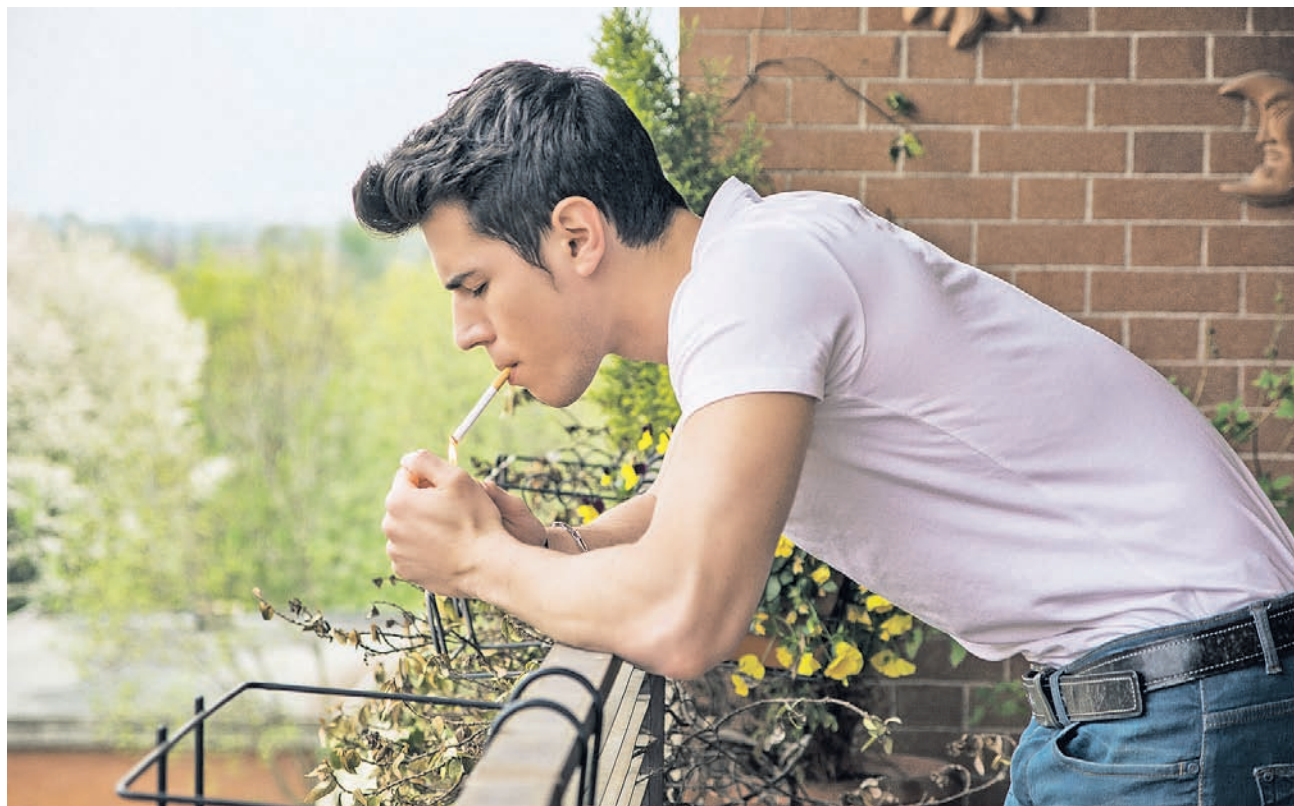
Keď susedia strpčujú život

Podobné problémy riešia ľudia na celom Slovensku, najmä tí, ktorých z každej strany obklopujú susedia. Veľmi často sa spory týkajú práve toho, čo sa deje na okolitých balkónoch.

Môže sa teda na balkóne fajčiť, prašiť koberce, grilovať alebo si púšťať hudbu? Čo je povolené a kedy už susedia môžu volať políciu?

Vo všeobecnosti platí, že človek môže používať svoj byt a balkón len takým spôsobom, aby nerušil a neobmedzoval svojich susedov.

V Občianskom zákonníku sa píše, že vlastník sa musí zdržať všetkého, čím by „nad mieru primeranú pomerom“ obťažoval iných ľudí alebo by

Vlastník sa musí zdržať všetkého, čím by „nad mieru primeranú pomerom“ obťažoval iných ľudí.

ILUSTRÁČNÉ FOTO – FOTOLIA

vážne zasahoval do ich práv. V zákonníku je vymenovaný najmä nadpriemerný hluk, prach, popolček, dym, plyny, pary, pachy, svetlo, tienenie, vibrácie a odpady. Otázne však je, kedy už človek prekračuje „mieru primeranú pomerom“ a či si ju dokáže ustrážiť.

„Ak niekto vie, že jeho sused je fajčiar a päťkrát denne si ide na balkón zapáliť, dalo by sa to strpieť. Ale ak niekto vidí, že má sused pod ním vyvešanú čistú bielizeň a on z vrchného poschodia praší koberec, už je to prejav istého stupňa netolerancie,“ hovorí Monika Kardošová, advokátka bpv Braun Partners.

Rozhoduje čas aj miesto

Advokátka pripomína, že pri každom spore treba zohľadniť všetky okolnosti, po-

vezdme aj štvrt, v ktorej ľudia bývajú a čas, keď ostatných vyrušujú.

„Zoberme si ako príklad prašenie koberca. To, či človek poruší Občiansky zákonník, bude závisieť od množstva prachu, ktorý sa na nižšie položenom balkóne usadí. Iné množstvo prachu sa však toleruje vo štvrti, kde je prašnosť nízka, a iné, kde je vysoká,“ hovorí advokátka Barbora Ficeková z advokátskej kancelárie Ficek & Ficeková.

Podobne je to aj s hudbou. Napríklad pri frekventovanejších cestách, kde je hluk väčší, by sused musel robiť omnoho väčší hluk, aby narušil práva svojho suseda, ako by to bolo v tichej oblasti. Takisto platí, že hlučná hudba sa inak posudzuje cez deň a inak v noci.

„Aby sme to zhrnuli, nie je zakázaný akýkoľvek zásah

“ Iné množstvo prachu z kobercov sa toleruje vo štvrti, kde je prašnosť nízka, a iné, kde je vysoká.

Barbora Ficeková,

advokátka z kancelárie Ficek & Ficeková

do práv suseda. Zakázaný je len taký, ktorý presiahne určitú dovolenú a na danom mieste a v danom čase akceptovanú mieru,“ hovorí Ficeková.

Ak by sa niekto bránil tým, že si predsa na svojom balkóne môže robiť, čo len chce, nie je to pravda. Vlastnícke práva sa totiž končia tam, kde sa za-

čínajú vlastnícke práva inej osoby, zhodujú sa obe advokátky.

Najskôr dohovárať

Ak si človek myslí, že mu sused svojim konaním strpčuje život, mal by sa v prvom rade obrátiť na neho. Od suseda nemôže žiadať, aby už nikdy neprášil koberce cez okno. Môže od neho chcieť len to, aby obmedzil množstvo prachu či chlpu, ktoré mu padajú na balkón.

Takisto by zrejme nepochodil, ak by od suseda žiadal, aby už nikdy nefajčil na svojom balkóne. Ale ak mu povie, kedy presne mu to prekáža a že má hádzat ohorky do popolníka, a nie cez balkón, má väčšiu šancu, že uspeje.

Samotné fajčenie alebo prašenie koberca zakázané nie sú. Nepovoľujú sa len v urči-

tom čase alebo forme, ktorá dokázateľne a nad mieru obťažuje ostatných.

V prípade, že rozhovor so susedom nezaberie, človek sa môže obrátiť na zástupcu vlastníkov bytov alebo na predsedu spoločenstva. Upozorňuje na to Jozef Hlinka, predseda Stavebného bytového družstva Trenčín.

„Vlastníci potom môžu prijať domový poriadok, ktorý bude obsahovať bezpečnostné zásady a pravidlá spolunážívania v bytovom dome. Samozrejme, v zmysle Občianskeho zákonníka,“ hovorí Hlinka. Ak sa susedia na takýchto pravidlách dohodnú, mali by ich dodržiavať.

Súdy sa vlečú aj pár rokov

Môže sa stať, že nezaberie ani dohováraanie, ani dohoda so susedmi. Vtedy prichádzajú tvrdšie opatrenia, človek môže zavolať políciu alebo podať žalobu na súd, upozorňuje Kardošová.

„Vlastník bytu sa potom na súde môže domáhať, aby sa iný vlastník zdržal svojho konania,“ vraví advokátka. Takouto žalobou však človek nemôže žiadať, aby jeho susedovi, povedzme, zakázali hrať na hudobnom nástroji. Môže žiadať len to, aby nehral neprimerane nahlas, nad určitý limit.

Ficeková však upozorňuje, že hoci sa súdy snažia dôkladne preskúmať každý takýto spor, súdne konanie trvá aj niekoľko mesiacov, v niektorých prípadoch aj dva až tri roky. Otázne je aj to, ako by sa dalo človeka prinútiť, aby zákaz dodržiaval, ak to sám nechce.

„Možno je jediným skutočne účinným riešením viesť ľudí k úcte a tolerancii, aby nerobili iným to, čo nechcú, aby oni robili im,“ dodáva Kardošová.

Jana Trebulová © SME

Primátorom sa zvýšia platy, živnostníci zaplatia viac

Výška mnohých príspevkov závisí od priemernej mzdy, ktorá znovu narastla.

BRATISLAVA. Mladých ľudí, živnostníkov, ale aj dôchodcov čakajú zmeny.

Minulý rok sa zvýšila priemerná mzda na 912 eur a keďže od nej sa odvíjajú mnohé príspevky, dávky a odvody, pocítia to desiatice ľudí na celom Slovensku.

Denník SME vypočítal, koľko budú po novom platiť alebo poberať. Nejde o oficiálne čísla, ale pri výpočte sme vychádzali z doteraz platných pravidiel.

1. Zvýši sa podpora v nezamestnanosti

Ľudia, ktorí zarábali nadpriemerne, ale o svoju prácu prišli, získajú viac peňazí. Od júla tohto roka sa zvýši maxi-

málna možná podpora v nezamestnanosti.

Doteraz mohli nezamestnaní v 30-dňovom mesiaci dostať najviac 871 eur, po novom to bude 900 eur. V 31-dňovom mesiaci sa suma zvýši z 900 na 930 eur.

2. Primátorom pridajú desiatky eur

Aj platy starostov a primátorov sa počítajú ako násobok priemernej mzdy. Výška násobku závisí od toho, koľko obyvateľov má dané mesto, existuje deväť platových tried.

Napríklad primátor 40-tisícového mesta má zo zákona garantovanú výplatu, ktorá sa rovná 2,89-násobku priemernej mzdy.

Kým vlni dostal 2551,87 eura, po novom to bude 2635,68 eura. Ide o základný plat, mestskí poslanci ho môžu zvýšiť až o 70 percent.

Minimálny vymeriavací základ pre živnostníkov je nadviazaný na priemerné platy. ILUSTRÁČNÉ FOTO SME – JÁN KROŠLÁK

3. Vianočný príspevok pošlú viacerým

Priemerné platy Slovákov ovplyvňujú aj to, koľko ľudí dostáva vianočný príspevok. Vlni si pred sviatkami zlepšili všetci penzisti, ktorých dôchodky dohromady neprevýšili 529,80 eura. Už na

konci tohto roka sa hranica posunie na 547,2 eura.

Vianočný príspevok bude zrejme v rovnakej výške ako po minulé roky, od 30 do 87,26 eura.

Najviac dostanú ľudia s dôchodkom okolo 200 eur a najmenej tí, ktorí majú dôchod-

215 eur

budú minimálne odvody pre živnostníkov od budúceho roka.

ky na vrchnej hranici, čiže okolo 547 eur.

4. K hypotéke budú mať bližšie

Priemerná mzda, hoci nie tá celoročná, ovplyvňuje aj mladých ľudí, ktorí chcú získať dotovanú hypotéku. Aby im ju banka odklepla, musia mať okrem veku do 35 rokov aj príjem do 1,3-násobku priemernej mzdy za predminulý štvrtrok.

V súčasnosti je príjmová hranica pre jedného 1155,7 eura, od apríla do konca júna

to bude 1287 eur. Pre dvojicu táto suma stúpne na 2574 eur.

Znamená to, že sa mladší oplatí počkať, lebo sa ľahšie vmetia do tohto stropu.

5. Živnostníkov 5. ukrátia

Od budúceho roka sa minimálne odvody do Sociálnej a zdravotnej poisťovne pre živnostníkov zvýšia o 6,84 eura. Teraz platia 208,16, po novom to bude 215 eur.

Dôvodom je, že minimálny vymeriavací základ na platene odvody je nadviazaný na priemerné platy, a keďže tie stúpili o 3,3 percenta, rovnako narastli aj odvody.

Pri určení výšky minimálnych odvov sa vychádza z priemernej mzdy pred dvoch rokov. Tento rok sa preto hľadí na mzdu z roku 2015, budúci rok bude dôležitá mzda z roku 2016. (jat)